

Aprecieri pentru cartea *Fără teamă*

„Personal, nu cred că există cineva imun la teamă. În urmă cu douăzeci de ani, pe vremea când eram un tânăr antreprenor insolubil, și eu mă afundam în ea până-n gât, iar astăzi o identific frecvent în vocile oamenilor cu care vorbesc la radio. Vestea bună este însă că există un antidot pentru teamă! De aceea recomand cu căldură cartea *Fără teamă* oricui a obosit să se mai confrunte cu disperarea și deznădejdea și este hotărât să scape de teamă o dată pentru totdeauna.“

— DAVE RAMSEY, gazda unei emisiuni radiofonice,
a emisiunii televizate *The Dave Ramsey Show*
de pe canalul Fox Business Network și autor de succes

„În orice acțiune întreprinsă în afaceri, experiența de-o viață și zeci de ani de studii nu au nicio valoare, dacă ești dominat de teamă. Iar Max Lucado îți dezvăluie secretul înfrângerii temerii, ei ca apoi să ai curajul să faci saltul captivant spre un viitor succes. *Fără teamă* este o lectură necesară pentru oricine este dornic să descopere o viață sau o carieră intensă și triumfătoare.“

— MARCUS BUCKINGHAM, un specialist mondial în materie
de succes în carieră și autor al cărților:
Manager contra curentului și Descoperă-ți punctele forte

„Dacă ar fi să enunț sentimentul care duce la o viață de plictiseală, acela ar fi teama. Privește această carte ca pe o încurajare ce ți se strigă dintr-un colț al ringului în timpul unui meci de box dintre tine și imaginația ta. Îi suntem recunoscători lui Max Lucado că ne-a dat curajul să trăim cu adevărat!“

— DONALD MILLER, autorul cărții *Albastru ca Jazzul*

„Cartea de față a lui Max Lucado se adresează dorinței noastre de a deveni ceea ce am putea deveni dacă nu am fi dominați de teamă. Cuvintele sale pline de chibzuință și înțelepciune îi învață pe cititori să nu se lase doborâți de vocea care șoptește: «Nu poți!» și să descoperi acel spirit mult mai măreț care spune: „Ba da, POȚI!“

— DEBORAH NORVILLE, jurnalistă de televiziune
și autoarea cărții *The Power of Respect*

„Cu măiestria unui chirurg, autorul identifică și prospectează cancerul fricii, care afectează orice ființă umană, și, cu o precizie pe măsură, rostește cuvinte vindecătoare ce pătrund până în inimă. Știm cu toții că nu există soluții instant sau remedii simple pentru teamă, dar sfaturile experimentate și remediile întemeiate pe credință pe care le sugerează aici Lucado îți vor oferi un balsam spiritual de zi cu zi din cel mai eficient.“

— Revista *Publishers Weekly*

E D I T U R A   S C R I P T U M®

Fără teamă

De același autor
la Editura Scriptum au mai apărut:

Asemenea lui Isus
Calmul din mijlocul furtunii
Fiecare zi merită o șansă
Înfruntă-ți uriașii
Nu-i de mirare că e numit Mântuitorul
Nu totul se învâрте în jurul meu
3:16 Numerele speranței
Salvatorul de lângă tine

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LUCADO, MAX

Fără teamă / Max Lucado. - Oradea: Scriptum, 2012
ISBN 978-973-1813-55-4

FĂRĂ TEAMĂ

IMAGINEAZĂ-ȚI CUM AR FI VIAȚA TA DACĂ NU TE-AI TEME

MAX LUCADO

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title
Fearless
by Thomas Nelson, a registered trademark of Thomas Nelson, Inc.,
PO Box 141000, Nashville, TN 37214
ISBN 978-0-8499-4658-5
© 2009 by Max Lucado
All Rights Reserved. This Licensed Work published under license.

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul
Fără teamă
de Max Lucado

© 2012 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea - Bihor
Tel./Fax/Robot: 0359-412.765, Tel./Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, toate citatele biblice folosite sunt preluate din traducerea D. Cornilescu. Citatele biblice notate AMP provin din traducerea The Amplified Bible. Citatele biblice notate CEV provin din traducerea The Contemporary English Version. Citatele biblice notate KJV provin din traducerea King James Version. Citatele biblice notate MSG provin din traducerea The Message. Citatele biblice notate NASB provin din traducerea New American Standard Bible. Citatele biblice notate NCV provin din traducerea New Century Version. Citatele biblice notate NEB provin din traducerea New English Bible. Citatele biblice notate NIV provin din traducerea New International Version. Citatele biblice notate NKJV provin din traducerea New King James Version. Citatele biblice notate NLT provin din traducerea New Living Translation. Citatele biblice notate NTR provin din Noua Traducere a Bibliei în Limba Română. Citatele biblice notate RSV provin din traducerea Revised Standard Version. Citatele biblice notate WEY provin din traducerea The Weymouth HTML Bible.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN 978-973-1813-55-4

Tiparul executat în U.E.

Pentru Dece
și toți cei care l-au iubit

Cuprins

<i>Mulțumiri</i>	11
1. De ce ne temem?	13
2. Sătenii din Piciorongești	25
<i>Teama că nu sunt important</i>	
3. Dumnezeu e supărat pe mine	35
<i>Teama de a nu-L dezamăgi pe Dumnezeu</i>	
4. Copleșit de îngrijorare	45
<i>Teama că nu vei avea destul</i>	
5. Copilul meu e în pericol	55
<i>Teama că nu-mi protejez copiii</i>	
6. Mă scufund	65
<i>Teama de provocări copleșitoare</i>	
7. Monștrii din odaia mea	75
<i>Teama de cele mai cumplite scenarii</i>	
8. Planeta aceasta brutală	85
<i>Teama de brutalitate</i>	
9. Bani iluzorii	93
<i>Teama de iarna ce se apropie</i>	

10. Îngrozit de moarte.....	103
<i>Teama de ultimele clipe din viață</i>	
11. O viață cofeinizată.....	111
<i>Teama de ceea ce va urma</i>	
12. Umbre de îndoială.....	119
<i>Teama că Dumnezeu nu există</i>	
13. Și dacă lucrurile se vor înrăutăți?	129
<i>Teama de calamitatea globală</i>	
14. O teamă sănătoasă.....	139
<i>Teama că Dumnezeu va ieși din cutia mea</i>	
15. Concluzie	147
<i>Psalmul lui William</i>	
<i>Ghid de studiu.....</i>	<i>153</i>
<i>Note .....</i>	<i>187</i>

Mulțumiri

Dacă ar fi să compar scrierea cărții cu procesul de construire a unei case, iată care ar fi echipa de constructori care a lucrat la casa aceasta. (Rog pe fiecare dintre ei să pășească în față și facă o reverență în fața publicului când își aude numele.)

Liz Heaney și Karen Hill, editori. Oare chiar am ajuns la a douăzeci și cincea carte pe care am lucrat-o împreună? Meritați câte o medalie de aur. Pentru sutele de capitole, miile de observații și milioanele de momente frumoase – vă mulțumesc.

Steve și Cheryl Green. Mai degrabă va uita soarele să mai răsară, decât să încetați voi să mai sluiți. Vă iubesc pe amândoi.

Carol Bartley, corector. Dacă ar fi să te plimbi prin grădina acestei lumi, n-ai lăsa nici măcar o buruiană să crească în ea. Faci o treabă extraordinară.

Susan și Greg Ligon, David Moberg și întreaga echipă de la Thomas Nelson. Voi vă adăpați din izvorul creativității. Nu am cuvinte să vă mulțumesc.

David Drury, cercetător. Fiecare sugestie a ta este oportună. Fiecare corectură, apreciată.

David Treat, partener în rugăciune. Te-ai rugat în tăcere pentru noi pe tot parcursul proiectului. Ți sunt extrem de recunoscător.

Randy Frazee, pastor senior. Tu și Rozanne ați adus bucurie inimii noastre și echilibrul programului nostru. Fiți binecuvântați!

Echipa de la UpWords Ministry. Vă mulțumesc că vă ocupați de

emisiunea radiofonică, de pagina web și de corespondență și că mă suportați. Să se ridice sala în picioare și să vă aplaude!

Biserica Oak Hills, familia noastră spirituală de douăzeci de ani. Să știți că cele mai bune decenii de-acum încolo vin.

Jenna, Andrea și Sara, fiecele noastre. Fiecare dintre voi v-ați adus contribuția la această carte, căutând pasaje, scotocind prin tot felul de surse de informații. Debordez de mândrie. Și Brett Bishop, bine ai venit în familia noastră! Dumnezeu să reverse un car de binecuvântări peste tine și Jenna!

Și soția mea, Denalyn. Când voi vedea îngerii, nu voi fi surprins. De douăzeci și șapte de ani sunt căsătorit cu un înger. Te iubesc!

Capitolul 1

De ce ne temem?

De ce vă este frică, puțin credincioșilor?

– MATEI 8:26

Dacă l-ai fi cunoscut pe fratele meu, l-ai fi îndrăgit. Toată lumea îl simpatiza. Dee își făcea la fel de ușor prieteni cum fac brutarii pâine: zilnic, molcom și cu căldură. Strângerea de mână – fermă și plină de entuziasm; râsul – molipsitor și vulcanic. Niciun străin nu se simțea stingher alături de el. Eu, fratele lui mai mic, mă bazam pe dezvoltarea lui ori de câte ori ne prezentam cine suntem. Când se muta o nouă familie pe strada noastră sau intra un nou-venit pe terenul de joacă, Dee era ambasadorul.

Însă pe la mijlocul anilor de adolescență, a intrat în compania cui nu trebuia – un traficant de alcool, care vindea bere consumatorilor minori. Alcoolul a încercat să ne ademenească pe amândoi; pe mine a reușit să mă prindă pentru un timp, pe el însă l-a încătușat. Următorii patruzeci de ani, fratele meu și-a distrus sănătatea, relațiile, slujbele, banii – totul, în afară de ultimii doi ani de viață.

Nu știm de ce ambiția uneori câștigă, iar alteori pierde, însă la vârsta de 54 de ani, fratele meu a descoperit izvorul voinței, a forat adânc și s-a bucurat de o perioadă de abțință. A golit toate sticlele de băutură, și-a consolidat căsnicia, s-a apropiat de copiii săi și a înlocuit întâlnirile de la bar cu cele de la grupul alcoolicii anonimi

din zonă. Numai că viața sa necumpătată i-a afectat sănătatea. După trei decenii în care a fumat câte trei pachete de țigări pe zi, inima lui mare s-a transformat într-un pumn de carne tocată.

Într-o noapte de ianuarie, chiar în săptămâna în care am început să scriu această carte, i-a spus soției sale, Donna, că nu poate respira bine. Își făcuse deja o programare la medic pentru problemele sale de sănătate, și-acum încerca să doarmă. Dar fără succes. S-a trezit la ora 4 dimineața cu dureri puternice în piept, așa că au fost nevoiți să apeleze serviciul de urgențe. Echipa de intervenție l-a luat pe Dee pe targă și i-a spus Donnei să-i aștepte la spital. Fratele meu i-a făcut ușor cu mâna, a zâmbit curajos și i-a spus Donnei să nu-și facă griji, însă pe când a ajuns ea la spital împreună cu unul dintre fiii lui Dee, el era mort.

Medicul care s-a ocupat de el, le-a dat vestea tulburătoare, permițându-le apoi să intre în încăperea în care zăcea trupul lui Dee. Au intrat împreună și au remarcat forma degetelor de la brațul lui așezat pe partea de sus a coapsei, cu cele două degete din mijloc îndoite spre interior și degetul mare întins, simbolul „te iubesc“ în limbajul surdo-muților.

Am încercat să-mi imaginez ultimele momente din viața fratelui meu: întins pe targă într-o ambulanță ce gonia pe o autostradă din Texas, într-o noapte întunecată, paramedicii forfotind în jurul lui, iar inima slăbindu-i în piept. Sforțându-se cu fiecare suflare, la un moment dat și-a dat seama că nu i-au mai rămas decât câteva clipe. Însă în loc să se panicheze, și-a făcut puțin curaj.

Poate că și ție ți-ar prinde bine puțin curaj. Căci de cutezanță ai nevoie nu doar atunci când te afli într-o ambulanță. Poate că nu ai ajuns la ultima bătaie a inimii tale, dar poate că ai ajuns la ultimul salariu, la ultima soluție sau la ultima fărâșă de credință. Fiecare răsărit de soare pare să-ți aducă noi motive de teamă.

Se vorbește despre reduceri de personal la serviciu, despre o economie în declin și creșterea șomajului, de scăderea tranzacțiilor pe piața imobiliară, despre conflicte în Orientul Mijlociu și înmulțirea atacurilor al-Qaida sau despre încălzirea globală. Un dictator dement colecționează focoașe de arme nucleare la fel de dezinvolt cum alții colecționează vinuri fine. Un val de gripă porcină

trece granița. Calamitatea vremii noastre, terorismul, are aceeași rădăcină cu termenul *teroare*. Emisiunile de știri prezintă informații atât de înspăimântătoare încât prezentatorul este obligat să facă un avertisment preliminar: „Atenție: această emisiune de știri se vizionează cel mai bine dintr-un adăpost subteran din Islanda.“

Ne temem că vom fi dați în judecată, că vom fi pe ultimul loc, că vom rămâne fără bani; ne e teamă de alunița de pe spate, de noii-veniți și de sunetul ceasului care ticăie, ce ne apropie tot mai mult de mormânt. Stabilim planuri de investiții, creăm sisteme de securitate sofisticate și formăm armate tot mai puternice, și cu toate acestea ajungem tot mai dependenți de antidepressive cu fiecare generație ce vine. Ba mai mult, „copiii normali de astăzi trăiesc o teamă mai mare decât pacienții de la psihiatrie din anii '50“.¹

Teama a luat parcă în leasing pe o sută de ani clădirea de alături și și-a pornit afacerea. Supradimensionată și brutală, teama nu se-arată doritoare să împartă inima cu fericirea, astfel că cea din urmă cedează și pleacă. Le-ai văzut vreodată pe cele două împreună? Poate omul să fie fericit și în același timp să se teamă? Să gândească limpede și să-i fie frică? Să fie încrezător și înspăimântat? Să fie milos și îngrozit? Nici într-un caz. Teama este marele bătăuș de pe coridoarele liceului: nerușinat, zgomotos și trândav. Dacă ar fi să ne luăm după gălăgia pe care o face și după spațiul pe care îl ocupă nu ai zice că frica aduce vreun beneficiu.

Teama nu a scris niciodată o simfonie sau un poem, nu a negociat un tratat de pace și nu a vindecat nicio boală. Teama nu a scos niciodată o familie din sărăcie sau o țară din bigotism. Teama nu a salvat niciodată o căsnicie sau o afacere. Curajul, da! Credința, și ea! Cei care au reușit să-și învingă lipsa de îndrăzneală și să se dea bătăuși au biruit și ei. În schimb, teama? Teama ne adună cu grămada într-o închisoare și trănțește ușile în urma noastră.

Nu-i așa că ar fi extraordinar să ieși de acolo?

Imaginează-ți cum ar fi viața ta neatinsă de angoasă. Cum ar fi ca în fața provocărilor și amenințărilor să stai cu credință, nu cu teamă? Dacă ai putea să treci deasupra inimii tale un magnet cu care să extragi orice rămășiță de frică, nesiguranță și îndoială, ce ar mai rămâne în inima ta? Imaginează-ți o zi, o singură zi, din care să lipsească frica de nereușită,

de respingere și de calamitate. Îți poți imagina o viață lipsită de teamă? Iată posibilitatea pe care o presupune întrebarea lui Isus.

„De ce vă este frică?” întreabă El (Matei 8:26).

Prima reacție este să ne întrebăm dacă Isus chiar vorbește serios. Oare glumește? Sau îi tachinează pe ucenici. Poate că doar îi necăjește. Ceva cam în genul unui înotător care-și întreabă coechipierul: „De ce ești ud?” Însă Isus nu zâmbește. Este extrem de serios. Și la fel sunt și bărbații cărora le pune întrebarea. O furtună le-a transformat croaziera de plăcere într-un plonjon înfricoșător.

Iată cum își amintea unul dintre ei această călătorie: „Isus S-a suit într-o corabie, și ucenicii Lui au mers după El. Și deodată s-a stârnit pe mare o furtună atât de strașnică, încât corabia era acoperită de valuri” (Matei 8:23-24).

Sunt cuvintele lui Matei. El își aducea aminte bine de furtuna violentă, de balansul bărcii în toate părțile și a fost atent la fiecare cuvânt pe care l-a ales. Nu putea folosi orice substantiv. A luat de pe raft dicționarul grecesc de sinonime și a căutat acele cuvinte care să izbească la fel de tare cum se izbeau valurile de proră. Nu s-a oprit asupra termenilor mult prea banali pentru experiența lui, cum ar fi: ploaie de primăvară, rafală, rupere de nori sau ploaie torențială, fiindcă ele nu ilustrau îndeajuns de mult ceea ce a simțit și a văzut el în acea seară: o mare care huruia și un țărnm zbuțuit. Era mai mult decât doar vânt și valuri. Așa că urmărea cu degetul coloana de sinonime, până când a ajuns la un cuvânt care i s-a părut potrivit. „A, asta e: *Seismos* – un cutremur, o erupție trepidantă la nivelul mării și al firmamentului.” „S-a stârnit pe mare un *seismos*... strașnic.”

Iar cuvântul s-a păstrat până astăzi în vocabularul nostru. Un *seismolog* studiază cutremurele, un *seismograf* le măsoară, iar Matei alături de un grup de proaspăt recrutați au simțit un *seismos* care i-a zguduit din temelii. Matei a mai folosit acest cuvânt în doar două alte ocazii: o dată la moartea lui Isus, când s-a zguduit Calvarul (Matei 27:51-54) și încă o dată la învierea lui Isus, când s-a cutremurat mormântul (28:2). Astfel că din câte îmi dau seama furtuna aceasta are cam același statut în trilogia marilor cutremure din viața pământească a lui Isus: înfrângerea păcatului pe cruce, înfrângerea morții la mormânt și, aici, potolirea fricii pe mare.

Teamă *subită*. Subită, deoarece furtuna a fost subită. Textul din Matei spune: „și *deodată* s-a stârnit pe mare o furtună... strașnică“.

Nu toate furtunile vin dintr-odată. Fermierii din prerie pot să vadă formarea norilor de furtună cu câteva ore înainte de ploaie. Totuși, această furtună țâșnește la fel cum țâșnește un leu din iarbă. Ucenicii tocmai pregăteau cărțile pentru un joc de șeptică de la mijlocul călătoriei, iar în minutul următor înghit apă din Marea Galileii.

Petru și Ioan, corăbieri cu experiență, se luptă să țină vela jos. Matei, neobișnuit cu marinăria, se luptă să-și țină micul dejun în stomac. Nu se aștepta la furtună. Poți să-ți dai seama de asta din alăturarea celor două fraze „Isus S-a suit într-o corabie, și ucenicii Lui au mers după El. Și *deodată* s-a stârnit pe mare o furtună... strașnică“ (8:23-24).

În mod normal te-ai aștepta ca cea de-a doua frază să fie mai plină de entuziasm. N-ar fi normal să te aștepți la o consecință mai fericită a ascultării? „Isus S-a suit într-o corabie. Ucenicii Lui au mers după El, și *deodată* a apărut pe cer un curcubeu minunat, un stol de porumbei planau lin ca o mătase purtată de vânt, iar marea de cristal oglindea catargul corabiei.“ Nu se bucură urmașii lui Cristos de o viață plină de croaziere caraibiene? Nu. Episodul acesta transmite următorul mesaj deloc subtil și nu foarte incitant: a urca în barcă împreună cu Cristos și a sta alături de El poate însemna să te uzi până la piele. Ucenicii lui Isus trebuie să se aștepte oricând la mări învolburate și vânturi puternice. „În lume veți avea [nu «e posibil să aveți», «poate că veți avea» sau «ați putea avea»] necazuri“ (Ioan 16:33, paranteze adăugate).

Urmașii lui Cristos se îmbolnăvesc de malarie, își îngroapă copiii, se luptă cu diferite dependențe și, ca toți ceilalți, se confruntă cu temeri. Nu absența furtunilor din viață ne distinge pe noi, ci pe Cine descoperim noi în furtună: un Cristos neclintit.

„Isus dormea“ (v. 24, NCV).

Haideți să privim scena în ansamblul ei. Ucenicii țipă; Isus visează. Tunetul bubuie; Isus sforăie. Nu doar moșăie, nu ațipește doar sau Se odihnește un pic, ci doarme. Tu ai putea să dormi într-un moment ca acesta? Ai putea să ațipești în timp ce te dai într-un *montagne russe*? Sau te afli într-un tunel aerodinamic? Sau la un concert de tobe? Isus doarme liniștit în timp ce toate acestea se dezlănțuiau simultan!

Evanghelia după Marcu adaugă două detalii interesante: „[Isus] era în partea din spate a corabiei, dormind pe o pernă“ (Marcu 4:38, NKJV). În partea din spate a corabiei, pe o pernă. De ce-a ales să doarmă acolo ? De unde avea o pernă?

Pescarii din primul secol foloseau niște mreje grele în activitatea lor. Ei păstrau mrejele într-o nișă în pupa corabiei special amenajată pentru asta. Să dormi *pe* punte în partea din spate a corabiei nu era deloc comod. Nu este nici spațiu suficient și nici nu ești protejat de intemperii. Totuși, în compartimentul mic de sub pupă poți beneficia de amândouă. Era cea mai închisă și singura parte protejată a corabiei. Prin urmare, Cristos, toropit de la activitățile de peste zi, S-a târât în partea din spate a corabiei ca să doarmă puțin.

Și-a sprijinit capul nu pe o pernă pufoasă din pene, ci pe un sac din piele plin cu nisip, un sac de balast. Pescarii mediteraneeni folosesc astfel de saci și astăzi. Fiecare cântărește în jur de 50 de kilograme și sunt folosiți pentru a echilibra sau a asigura stabilitatea corabiei.² Și-a dus Isus „perna“ în pupă ca să poată dormi pe ea, sau dormea atât de adânc încât cineva I-a adus „perna“? Nu știm. Ceea ce știm însă este că somnul lui a fost premeditat. Isus nu a adormit fără să vrea. Conștient pe deplin de furtuna care urma să vină, Isus S-a hotărât că este timpul pentru siestă, așa că S-a dus în colțul corabiei, Și-a pus capul pe pernă și a intrat pe tărâmul viselor.

Somnul Lui liniștit îi deranjează pe ucenici. Matei și Marcu consemnează reacțiile lor sub forma a trei exclamații staccato și o întrebare în limba greacă.

Exclamațiile: „Doamne! Scapă-ne! Pierim!“ (Matei 8:25).

Întrebarea: „Învățătorule, nu-Ți pasă că pierim?“ (Marcu 4:38).

Ei nu-L întreabă pe Isus de puterea Lui: „Ai putea să potolești furtuna?“; de cunoașterea Lui: „Ești conștient de furtuna asta?“; sau de competența Lui: „Ai ceva experiență în ce privește furtunile?“ În schimb, ucenicii încep să se îndoiască de caracterul lui Isus: „Nu-Ți pasă...?“

Teama cauzează asemenea stări. Ea acaparează încrederea noastră în bunătatea lui Dumnezeu, iar noi ajungem să ne întrebăm dacă dragostea chiar locuiește în cer. Dacă Dumnezeu poate să doarmă în timp ce noi trecem prin furtuni, dacă ochii Lui rămân închiși atunci

când ochii noștri se deschid larg, dacă îngăduie furtuni odată ce urcăm în corabia Sa, dacă Lui chiar Îi pasă de noi? Teama dezlanțuie un șuvoi de îndoieli, îndoieli care ne stârnesc mânia.

Și toate acestea ne transformă în niște persoane obsedate de control. „Fă ceva cu furtuna asta!“ este cererea implicită din întrebarea ucenicilor. „Îndreaptă situația, ori...ori... ori altfel cine știe ce se poate întâmpla!“ Teama, în esența ei, este percepută ca o pierdere a controlului. Când viața ne scapă de sub control, apucăm o componentă a ei pe care o putem manevra, de pildă dieta noastră, curățenia casei, maneta unui avion sau, în multe situații, oamenii. Cu cât ne simțim mai în primejdie, cu atât devenim mai aprigi. Mărâim și ne arătăm colții. De ce? Fiindcă suntem răi? În parte, da. Însă și pentru că ne simțim încolțiți.

Martin Niemöller ne relatează un exemplu de acest fel. El a fost un pastor german care a luat o poziție eroică împotriva lui Adolf Hitler. Când l-a întâlnit pe dictator pentru prima dată în 1933, Niemöller stătea în partea din spate a sălii și asculta. Mai târziu, când soția sa l-a întrebat ce a înțeles din discursul dictatorului, el a spus: „Am descoperit că Tovarășul Hitler este un om teribil de înspăimântat.“⁴³ Teama dezlanțuie tiranul dinăuntru.

Și în același timp ne paralizează capacitatea de a ne aminti. Ucenicii aveau motive să se încreadă în Isus. Îl văzuseră deja „tămăduind orice boală și orice neputință care era în norod“ (Matei 4:23). Fuseseră martori la vindecarea unui lepros printr-o simplă atingere și a unui slujitor doar printr-un cuvânt (Matei 8:3, 13). Petru și-a văzut soacra însănătoșindu-se (Matei 8:14-15) și cu toții au văzut demoni risipindu-se precum liliecii care ies dintr-o peșteră. „Prin cuvântul Lui, a scos... duhurile necurate și a tămăduit pe toți bolnavii“ (Matei 8:16).

Le-ar fi fost de folos ucenicilor să înșire cineva palmaresul lui Isus sau să se uite din nou peste CV-ul Lui? Chiar nu-și mai aminteau de ce putea face Cristos? Poate că nu. Teama creează un soi de amnezie spirituală. Ne amortăște memoria responsabilă cu stocarea informațiilor despre minuni. Ea ne face să uităm de miracolele săvârșite de Isus și de bunătatea lui Dumnezeu.

Teama este înspăimântătoare. Ne stoarce sufletul de vlagă, ne

încovoai și ne secătuieste de mulțumire. Din niște sălașuri în care odinioară omenirea se hrănea, prospera și găsea căldură ne transformăm în niște hambare abandonate, șubrezite și răsturnate de vânt. De-acum totul se schimbă. Pentru că dacă teama ajunge să ne controleze viața, facem din dorința de a controla totul dumnezeul nostru. Iar dacă dorința aceasta devine dumnezeul nostru, ajungem să venerăm viața lipsită de orice fel de riscuri. Dar poate omul dependent de control absolut să înfăptuiască ceva măreț? Cel reticent la asumarea riscului să fie capabil de fapte nobile? Pentru Dumnezeu? Pentru alții? Nu. Cei fricoși nu pot să iubească profund. Pentru că a iubi implică un anume risc. Ei nu pot să-i ajute pe săraci, fiindcă mărinimia nu are nicio garanție a răsplătirii. Cei plini de teamă nu pot să aibă visuri grandioase. Dacă visurile lor se vor face țândări și vor fi distruse? Dorința asiduă de control și stabilitate răpește măreția. Așa că nu e de mirare că Isus poartă un asemenea război împotriva fricii.

Una dintre cele mai frecvente porunci ale Sale este „Nu te teme!“ Evangheliile prezintă aproximativ 125 de imperative rostite de Cristos. Dintre acestea, 21 ne îndeamnă să nu ne temem sau să îndrăznim. O altă poruncă de-a Sa, aceea de a-L iubi pe Dumnezeu și a ne iubi aproapele, apare doar de 8 ori. Dacă ar fi să ne luăm după frecvența cu care aceste porunci sunt date, am înțelege că Isus ia foarte în serios temerile noastre. Astfel că cel mai des îndemn pe care-l dă Isus este acesta: „Nu te teme!“

Uneori frații între ei chicotesc sau se plâng de regulile cele mai frecvente ale părinților lor. Își aduc aminte cum mama le spunea mereu: „Să fii acasă la timp!“ sau „Ți-ai făcut curățenie în cameră?“ Tata avea și el directive preferate: „Bărbia sus!“ „Să fii harnic!“ Mă întreb dacă ucenicii au reflectat vreodată la cele mai uzuale expresii ale lui Cristos. Dacă da, probabil că au concluzionat: „El ne îndemna mereu la curaj.“

Deci să nu vă temeți; voi sunteți mai de preț decât multe vrăbii. (MATEI 10:31)

Îndrăznește, fiule! Păcatele îți sunt iertate. (MATEI 9:2)